

MINNISBLAÐ

Alþingi
Erindi nr. P 136/85
komudagur 14.11.2008

vegna fundar fulltrúa FRV, VFÍ, TFÍ og SV með iðnaðarnefnd Alþingis 14.11.2008

Staðan í dag

Á verkfræðistofum á Íslandi starfa á milli 1500 og 1800 manns. Um er að ræða verk- og tæknifræðinga að stærstum hluta, einnig jarðfræðingar og líffræðingar auk skrifstofufólks. Innan vébanda stofanna er fjöldi starfsmanna með sérþekkingu og sérmenntun á sviðum sem er, og hefur verið, grundvöllur iðnaðaruppbyggingar, orkuvinnslu, gerð samgöngumannvirkja o.fl. á Íslandi.

Staða þessara fyrirtækja er nú þannig að fjöldauppsagnir eru framundan og hugsanlega lokun margra þeirra á næstu 2 mánuðum vegna verkefnisskorts. Vegna þess mannaúts, þekkingar og reynslu, sem er að finna innan verkfræðistofanna er brýnt að komið verði með beinum aðgerðum í veg fyrir að þær missi sitt starfsfólk. Menntaðir tæknimenn eiga auðvelt með að fá störf við hæfi erlendis og því mikil hættu á að þeir hverfi úr landi á næstu mánuðum komi ekki til tafarlausra aðgerða af hálfu opinberra aðila. Að mati hagsmunafélaga tæknimanna verður að grípa inn í þessa þróun án tafar, bið í 2-3 mánuði mun valda miklu tjóni.

Fyrir liggur að fjármálaráðuneytið hefur sent opinberum stofnunum og ríkisfyrirtækjum fyrirmæli um að draga verulega úr innkaupum á allri þjónustu, jafnvel stöðva verkefni sem komin voru af stað. Sveitarfélögin virðast ætla að stöðva framkvæmdir og undirbúning að miklu leyti. Slík nálgun er ávísun á mikið tjón með hliðsjón af framansögðu.

Hugmyndir og ábendingar

Sveitarfélög

- Farið verði í undirbúning hagkvæmra framkvæmda í samgöngumálum
Hönnun hjólastíga (til hugmyndir um yfirbyggða hjólastíga við stofnbrautir)
Hönnun hringtorga og annarra samgöngubóta

Gjaldeyrisskapandi verkefni á sviði stóriðju og orkuvinnslu

- Helguvík og tengd orkuöflun - mikilvæg framkvæmd m.t.t. mannaflaparfar
- Farið í vinnslu umhverfismata vegna hugsanlegra annarra framkvæmda á sviði stóriðju
- Álverið í Straumsvík, fyrirhuguð afkastaaukning - arðbær framkvæmd
- Hugsanleg hönnun, og síðar bygging, áburðarverksmiðju á Íslandi
Orka á samkeppnishæfu verði til staðar
Fáir framleiðendur í heiminum (stór framleiðandi í Noregi þar sem orkuverð er hátt)
Lítill hráefniskostnaður
Langtímasamningar um sölu t.a.m. til Kína og Brasilíu

Nýsköpun

- Skoða hvort styrkja megi nýsköpun innan verkfræðifyrirtækjanna
- Atvinnuleysisbætur til fyrirtækja er halda stafsmönnum t.d. í hálfu starfi á móti. Gæti tengst vinnu við nýsköpunarverkefni t.d. í tengslum við Nýsköpunarmiðstöð Íslands.

Þróunaraðstoð Íslands

- Kanna hvort íslensk ráðgjafarfirmar geti veitt jafngóða eða betri aðstoð við samfélagslega uppbyggingu í þróunarlöndum (skoða skattamál fyrirtækja vs. einstaklinga)
- Samvinna opinberra aðila og ráðgjafarfirmar á Norðurlöndum á þessu sviði er staðreynd

Kostnaður og fjármögnunarleiðir

- Aðkoma lífeyrissjóða með lánum til orkufyrirtækja og hugsanlega fleiri
- Brýnt er að hafa í huga að vinna tæknimanna er nauðsynlegur undanfari framkvæmda. Kaup á slíkri þjónustu fer að stærstum hluta í launagreiðslur og kallar ekki á kaup á aðföngum eða miklar fjármálalegar skuldbindingar.
- Brýnt er að hafa í huga að þegar ráðast skal í framkvæmdir verður vinna tæknimannanna, t.a.m. hönnun, að vera lokið. Ef framkvæmdir hafa þegar verið undirbúnar þá geta þær farið í gang án tafar um leið og fjármagn fæst